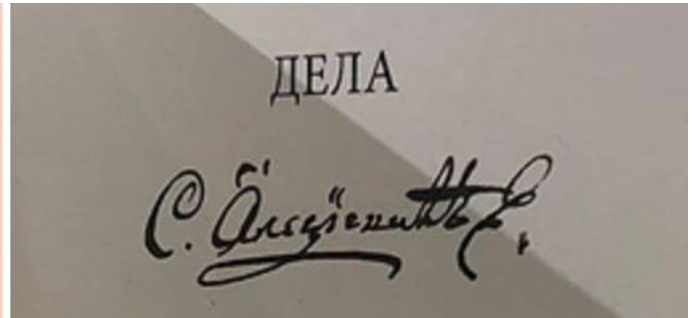
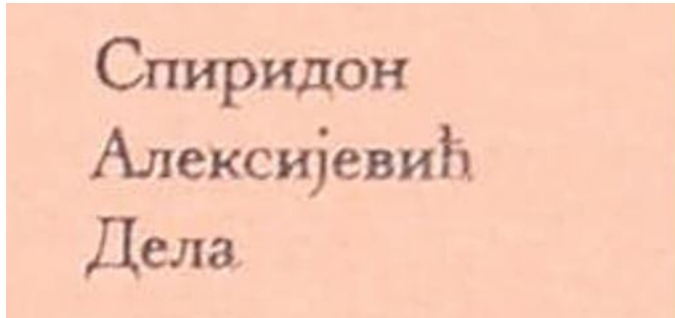

Српски црквени писци у Далмацији у 19. и 20. веку

„Истина“ - Издавачка установа Епархије далматинске објавила је трећи наслов у оквиру едиције „Српски црквени писци у Далмацији у 19. и 20. веку“.

Књигом „Спиридон Алексијевић: Дела“ начињен је још један корак у мисији да се од заборава сачува овај део историје и стваралаштва далматинских Срба. Издавачка кућа „Истина“ тако је први пут у овом формату објединила изабрана дела Спиридона Алексијевића, која су до сада била само појединачно објављивана, или пак само у часописима, а верујемо да се још радова крије по разним, још неистраженим архивама. На почетку овог издања нашао се „Споменак Милорадов“, а поред ове својеврсне аутобиографије ту је и Алексијевићева песма „Молитва Господња“, „Житије блаженопочившег Никанора Богуновића Скочића, архимандрита манастира Крке“ и друга дела.

Монах Спиридон (Милорад) Алексијевић, родом из Житомислића, по свом књижевном и сликарском дару предствљао је један од најранијих просвећених гласова српског народа у Херцеговини и Далмацији с краја 18. и прве половине 19. века. Основну писменост стекао је у манастиру Житомислић, а школовао се даље у Мостару и Сарајеву, да би 1785. године у манастиру Завала био рукоположен у чин ђакона. Захваљујући неоспорном таленту, у врличкој цркви Светог Николе насликао је више икона, од којих су до данас очуване „Обрезање Господње“ и „Преображење Господње“, а као учитељ је радио у Врлици, Скрадину и Дрнишу. У Дрнишу је 1808. године рукоположен за свештеника, а наредне године борави у манастиру Крки, да би се 1810. као парох вратио у Дрниш. Исте године, по доласку Француза у Далмацију, постављен је за економа епископског Капитола српске православне епархије у Шибенику, као задарски парох службовао је од 1817.

до 1823. године, а затим је све до средине 1829. био на функцији администратора или привременог викара Епархије далматинске. У марту 1835. године произведен је у чин синђела, а 1841. умро је у Задру од срчане болести.

Најзначаније дело Спиридона Алескијевића, „Споменак Милорадов“, настало је у форми дванаест писама упућених његовом пријатељу Милиславу, а оно, осим литерарне има и изузетну документарну вредност, јер веома аутентично и објективно приказује драматичне године покушаја унијаћења далматинских православних Срба у првим деценијама 19. века, а посебно у време управљања владике далматинског Венедикта Краљевића.

Свој допринос овом издању дали су др Жарко Војновић, као приређивач издања, али и, у оквиру предговора и поговора, др Горан Максимовић, др Бранко Чоловић и др Марко Синобад, који су нам сваки из свог угла осветлили и приближили дело Спиридона Алексијевића. Својим експертизама су потакли читаоце на размишљање о многобројним аспектима у којима је његово стваралаштво утицало на културно наслеђе далматинских Срба.

Ово издање први пут је доступно широј читалачкој јавности на 64. Међународном сајму књига у Београду, где ће посетиоцима од 20. до 27. октобра бити на располагању на штанду „Истине“, Издавачке куће Епархије далматинске.

- Извор: Епархија далматинска & spc.rs